

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU
Facultatea de Științe Economice
Str. Spiru Haret, nr. 8, Bacău, 600114
Tel. ++40-234-542411, tel./ fax ++40-234-516345
www.ub.ro; e-mail: stiintec@ub.ro

GHID pentru elaborarea DISERTAȚIEI

PROGRAMUL DE STUDII *MANAGEMENTUL ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR MICI ȘI MIJLOCI* **-MASTERAT- 2021-2022**

Aprobat în Consiliul Departamentului Marketing și Management din data de 08.04.2021

Director Departament,
Prof. univ. dr. Eugenia HARJA

Întocmit,
Conf. univ. dr. Roxana Mironescu

Alegerea temei și stabilirea coordonatorului științific

Activitatea de elaborare a lucrării de finalizare studii trebuie să reprezinte o continuare firească a activității universitare și de pregătire profesională a studenților. Scopul acestor lucrări este cel al finalizării studiilor și atingerea unor standarde de calitate în profesiunea aleasă. Pe de altă parte, disertația trebuie să reprezinte și să facă dovada aprofundării cunoștințelor în specializarea urmată pe parcursul anilor de studii. Pentru a răspunde acestor cerințe, prima dată, masteranzii trebuie să se preocupe de delimitarea temei /stabilirea titlului lucrării. Aceasta activitate se poate realiza prin cunoașterea și exploatarea ofertei cadrelor didactice din cadrul departamentului nostru, dar și prin propunerile făcute de masteranzi. Titlul lucrării trebuie să acopere aria studiilor și științelor economice. Nu se poate alege un titlu, pentru disertație, care se referă sau se regăsește în câmpul de investigație al științelor și/sau disciplinelor noneconomice. Pot fi abordate teme interdisciplinare, dar care au ca obiect de analiză fenomenologia economică.

Concomitent cu alegerea titlului sau a temei lucrării, se alege coordonatorul sau îndrumătorul științific. Activitatea de cercetare a masteranzilor vizează elaborarea unei lucrări sub directa coordonare a unui cadru didactic care este doctor în Științe Economice și care desfășoară activități didactice și științifice la Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității "Vasile Alecsandri" din Bacău.

Este preferabil să existe o compatibilitate între tema aleasă și cadrul didactic coordonator științific, cu alte cuvinte tema propusă sau aleasă să intre în sfera de activități didactice și științifice ale coordonatorului științific. Tema lucrării trebuie să reflecte apartenența masterandului la specializarea urmată pe perioada studiilor.

Întocmirea structurii preliminare/ a proiectului lucrării

După stabilirea și acceptarea temei, masteranzii trebuie să aibă în vedere elaborarea și prezentarea structurii/proiectului lucrării coordonatorului științific, structură care trebuie să cuprindă, în mod distinct, următoarele elemente:

- Introducere în tematica lucrării;
- Motivația, importanța și metodologia de cercetare utilizată;
- Succesiunea capitolelor și subcapitolelor;
- Concluziile ce decurg din activitatea desfășurată;
- Repere sau referințe bibliografice cunoscute, consultate în vederea documentării și elaborării lucrării.

Structura sau proiectul lucrării este de fapt cuprinsul preliminar și/sau provizoriu al lucrării. Opțiunea pentru acest demers se face în funcție de cercetările anterioare, bibliografia orientativă consultată, sugestiile coordonatorului științific, importanța și actualitatea temei, preocuparea sau preferința autorului pentru anumite segmente din tema tratată etc. Această structură are un caracter provizoriu și se poate modifica în funcție de informațiile obținute, posibilitățile de documentare, părerile și concluziile autorilor, intervențiile coordonatorului științific, limitele și constrângerile conjuncturale și temporale sub imperiul cărora se desfășoară activitățile ulterioare.

Recomandări și sugestii:

Disertație de tip I:

- Să reprezinte o abordare științifică bazată pe studiul literaturii de specialitate aferente tematicii de cercetare stabilite împreună cu cadrul didactic coordonator;
- Să aibă în vedere o dimensionare a stadiului cunoașterii în sfera de cercetare asumată de către autor;
- În ansamblul său, lucrarea să reprezinte, preponderent, o abordare conceptuală a tematicii studiate, precum și direcțiile de cercetare existente în aria de studiu;
- Să prezinte concluziile generale, ce pot fi identificate pe baza studiului realizat, precum și perspectivele de cercetare existente.

Disertație de tip II:

- Să reprezinte o abordare științifică bazată, preponderent, pe studii de caz relevante, în domeniul de cercetare asumat de către autor;
- Se recomandă o abordare sistematică și comparativă a situațiilor existente sau potențiale în domeniul de cercetare ales;
- La nivelul acestui tip de lucrare, contribuția masterandului poate fi realizată prin identificarea elementelor comune sau de diferențiere a situațiilor analizate față de conceptele teoretice/alte situații concrete de practică de afaceri, generând, pe baza acestora, ipoteze de cercetare, a căror argumentare faptică este necesară;
- Metodologia de cercetare are la bază studiul de caz.

La nivelul unei disertații se recomandă respectarea următoarei structuri:

Introducere

Motivația, importanța și metodologia cercetării

Cap 1. Titlul primului capitol

1.1. Subcapitolul 1

1.2. Subcapitolul 2

1.3.

Cap 2. Titlul celui de al doilea capitol

2.1. Subcapitolul 1

2.2. Subcapitolul 2

Cap.4. Studiu de caz

Cap 5. Concluzii generale aferente lucrării

Bibliografie și/sau Referințe bibliografice

Anexe

Abrevieri

Lista tabelor, graficelor și figurilor

Se recomandă o dimensionare optimă a structurii unei lucrări, astfel încât să se evite, pe de o parte, segmentarea excesivă a materialului elaborat, iar pe de altă parte, realizarea unor capitole supradimensionate. Un număr de 3-4 capitole poate fi apreciat ca fiind optim.

Introducerea trebuie să reprezinte o imagine succintă a stadiului actual al cunoașterii în sfera tematicii abordate, demersul științific al masterandului, precum și rezultatele obținute, fie ele de natură conceptuală sau practică. Această parte a disertației trebuie să acopere maximum 3 pagini.

Motivația, importanța și metodologia cercetării trebuie să cuprindă, pe 20-25 de pagini, elemente precum:

- obiectivele cercetării desfășurate;
- metodele și tehnicile de cercetare utilizate;
- descrierea detaliată și clară a procesului de cercetare științifică;
- modalitățile de identificare (cuantificare) a rezultatelor cercetării.

Dacă demersul științific este unul cu caracter preponderent practic, atunci se impune precizarea distinctă și clară a etapelor parcurse pentru realizarea efectivă a lucrării.

Esența și conținutul cercetării derulate de către masterand trebuie să se regăsească la nivelul fiecărui capitol din cadrul lucrării, ocupând aproximativ 25-30 de pagini din întinderea acesteia.

Ultimul capitol al lucrării se recomandă a fi alocat formulării **concluziilor** generale ale cercetării întreprinse, precum și propunerile inițiate de către autor, ca urmare a concluziilor conturate, pe maximum 5 pagini.

Astfel, disertația va cuprinde 50-60 de pagini, fără a include în acest volum de pagini și anexele.

Documentarea, prelucrarea și ordonarea datelor și informațiilor

Această etapă este consacrată muncii de documentare, prin identificarea elementelor de documentare utile și întocmirea bibliografiei, pentru tema aleasă, prin consultarea acestora și a informațiilor oferite de alte surse:

- documente oficiale emise de organizații și instituții abilitate;
- literatură de specialitate;
- presa specializată;
- reviste și publicații naționale și internaționale de specialitate ;
- resurse electronice.

Este etapa cea mai complexă, dar și cea mai importantă, care asigură substanțialitatea lucrării. Activitatea de documentare asigură cunoașterea rezultatelor și dezbaterilor științifice pe tema abordată, dar este și baza de plecare pentru viitoarea disertație.

Activitatea de documentare nu poate fi exhaustivă, datorită volumului mare de date și informații, precum și datorită caracterului limitativ, prin numărul de pagini și specificitatea disertațiilor. În astfel de situații, se impune o documentare și informare selectivă, dar cât se poate de reprezentativă, prin inventarierea și consultarea datelor și informațiilor cu cea mai mare relevanță pentru tema abordată.

Informațiile utilizate pentru fundamentarea unei disertații trebuie să se bucure de următoarele caracteristici:

- să fie *actuale*, se folosesc cele mai recente date/informații despre subiectul disertației;
- să fie *relevante* pentru cercetarea/investigația realizată în lucrare;
- să fie *credibile*, să provină din surse autorizate: lucrări de specialitate, articole publicate în reviste prestigioase, articole prezentate la conferințe naționale sau internaționale, studii publicate de instituții profesionale, baze de date, articole din presa de specialitate, rapoarte, analize, studii statistice.

Unele dintre resursele științifice și de cercetare următoare sunt accesibile la nivel national pe site-ul <https://www.e-information.ro/>, fiind oferite prin proiectul ANELIS PLUS: Clarivate Analytics; Scopus, EBSCO Business Source Complete, Science Direct, Springer Link, Proquest, Sage, Wiley Online Library, Cambridge Journals, Emerald Publishing Group.

Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, ca beneficiar al proiectului ANELIS PLUS, are acces la o serie dintre resursele indicate mai sus.

Alături de informațiile provenite din bazele de date științifice și de cercetare internaționale, pot fi utile datele furnizate de instituții și organisme regionale, naționale și internaționale, ca de exemplu: Institutul Național de Statistică, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Banca Națională a României, Institutul European din România, Institutul de Prognoză Economică, Eurostat, United Nation Statistics Division, International Labour Office, European Bank for Reconstruction and Development, World Trade Organization, the World Bank Group ș.a.m.d.

Pe parcursul întregii lucrări, toate informațiile prezentate (care nu sunt rezultatul prelucrării de către autor) vor avea precizată și sursa lor; se va preciza și sursa datelor ce au fost prelucrate (... *prelucrare proprie pe baza datelor furnizate de SC. X.../ ilustrație proprie pe baza ...*)

Dacă se vor folosi citate, acestea vor fi incluse între ghilimele, cu precizarea sursei (nume și inițiala autorului, între paranteze pătrate). Toate sursele vor fi grupate la final, în cadrul *Referințelor bibliografice*, în ordinea apariției lor în textul disertației.

Indicarea surselor bibliografice comportă două etape:

A) referirea lor în cuprinsul textului și

B) listarea surselor într-o secțiune separată, numită Bibliografie.

A) Referirea sursei bibliografice se va face conform explicațiilor de mai sus, care se pretează cel mai bine specificului lucrării. Important este ca sistemul adoptat să se păstreze în toată lucrarea. Ordonarea se realizează în funcție de apariția în text a lucrării citate;

B) Listarea sursei bibliografice în Bibliografie depinde de tipul sursei (carte, capitol al unei cărți, articol din revistă sau volum al unei conferințe sau resursă de pe Internet) și de numărul autorilor. Ordonarea lucrărilor se face în ordinea alfabetică a numelui autorului (sau primului autor/coordonator al lucrării).

Exemple:

1. Nicolescu, O., Verboncu, I., (2006), *Fundamentele managementului organizației*, Editura Tribuna Economică, București;
2. ***, (1985), *Dicționar de conducere și organizare*, Editura Politică, București;
3. Kaplan, R.S. & Norton, D.P., (2004), *How strategy maps frame an organization's objectives*, Journal of Accounting Research, vol 20, no 2, pg.40-45;
4. Kellen, V. (2003), *Business performance measurement – at the crossroads of strategy, decision-making, learning and information visualization*, on line at www.kellen.net/bpm.htm (se menționează întregul link utilizat ca citat sau sursa bibliografică și data accesării acelu link/site).

Redactarea lucrării

După activitatea de documentare pentru disertație se impune elaborarea sau redactarea acesteia. Este o operațiune importantă care presupune, la rândul ei, mai multe etape: mai întâi trebuie să se procedeze la asigurarea unei concordanțe între structura preliminară și baza documentară și să se facă corecțiile și modificările necesare.

Urmează etapa de delimitare și redactare a textului, pe capitole, subcapitole, studii de caz, concluzii, anexe, reprezentări grafice, imagini, bibliografie.

Nu există o rețetă unică în redactarea unui text, dar se impun câteva aspecte, care oferă lucrării consistență și relevanță: exprimare concisă, claritate, înlănțuirea logică a ideilor, abordarea critică a problematicii, originalitate, respectarea normelor gramaticale și a celor ortografice și de punctuație.

Ideile, opiniile, afirmațiile din textul lucrării trebuie să se bazeze pe bibliografia consultată și pe propriile analize. Este de preferat să se facă distincția între rezultatele anterioare și cele ale masterandului, să se poată depista, cu ușurință, contribuția adusă în domeniul cercetărilor economice, prin lucrarea asumată.

Un aspect deosebit de important este respectarea dreptului de autor reglementat prin legislația internațională, europeană și românească. În literatura de specialitate s-a impus formula: E.A.R.S. care înseamnă:

Elimină - Adaugă - Reorganizează - Substituie.

Aceasta presupune o adaptare permanentă a textului în funcție de documentația realizată, de cerințele coordonatorului științific, de exigențele și importanța temei etc.

În acest sens, lucrarea va include și o declarație de originalitate, tipizată, care va conține și semnăturile candidatului la examenul de finalizare master și coordonatorului științific. Verificarea gradului de originalitate a lucrării se face de către cadrul didactic coordonator, cu un program informatic specializat. Se aspiră la un grad de originalitate al

lucrării cât mai mare, peste 85%, în ansamblul lucrării.

Inserăm câteva reguli de tehnoredactare a disertației:

- Lucrarea se va redacta pe **pagina A4**, orientată Portret;
- **Marginile** paginii sunt: top 2,5 cm, bottom 2,5 cm, left 3 cm, right 2,5 cm, gutter 0, header 0, footer 0pt.;
- Textul va fi scris cu **font** Times New Roman (TNR), size 12 pt. și spațiere la 1,5, aliniat justified;
- **Paragraf** first line;
- Pentru întregul text se folosesc **marcatori de același tip**, pentru a enumera sau puncta anumite elemente ;
- Titlurile capitolelor și subcapitolelor vor fi scrise astfel:
Titlurile capitolelor cu TNR de 14 pt., bold. centrat;
Titlurile subcapitolelor (nivel 2) cu TNR de 12 pt., bold, centrat;
- Paginile se vor numerota, începând cu pagina de **Introducere**, în partea de jos a paginii, centrat, cu TNR size 10, bold, începând cu pagina 5;
- Figurile și tabelele vor fi numerotate și însoțite de explicații. În cazul când acestea sunt preluate din alte lucrări se va menționa sursa de preluare. Numerotarea tabelului și explicația acestuia sunt deasupra, iar numerotarea graficului/figurii și explicația se găsesc sub grafic/figură;
- Tot textul este redactat având caracterele românești;
- Un text pentru o disertație poate fi ilustrat cu tabele, grafice, imagini etc. Pentru ca acestea să fie mai bine vizualizate, se recomandă realizarea în structura sau cuprinsul lucrării a unei secțiuni numită: *Lista tabelelor, graficelor și figurilor*.

Nu se recomandă:

1. Crearea unei coperte de lucrare care nu corespunde standardelor enunțate;
2. Inserarea abundentă de elemente grafice, în special de *emoticons*;
3. Folosirea altor tipuri de caractere decât cele indicate mai sus.

Structura de tehnoredactare a unei disertații cuprinde:

- Pagina de copertă, ce conține antetul (Universitatea, facultatea, programul de studii absolvit), **DISERTAȚIE**, numele și titlul didactic al coordonatorului științific, numele masterandului, localitatea și anul susținerii examenului de finalizare master;
- Coperta interioară, ce conține antetul (Universitatea, facultatea, programul de studii absolvit), **titlul lucrării**, numele și titlul didactic al coordonatorului științific, numele absolventului, localitatea și anul susținerii examenului de finalizare master ;
- Pagina de CUPRINS;
- Corpul de text al lucrării;
- Anexele lucrării, care pot avea ilustrări grafice, tabele, chestionare, lista de tabele, figuri etc.

Prezentăm modele de copertă lucrare:

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU Facultatea de Științe Economice Specializarea: MASTER MANAGEMENTUL ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR MICI ȘI MIJLOCII	
DISERTAȚIE	
Coordonator științific, Titlul didactic și numele acestuia	
	Masterand Numele și prenumele
Bacău 2021	

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU Facultatea de Științe Economice Specializarea: MASTER MANAGEMENTUL ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR MICI ȘI MIJLOCII	
TITLUL DISERTAȚIEI	
Coordonator științific, Titlul didactic și numele acestuia	
	Masterand, Numele și prenumele
Bacău 2021	

Prezentarea și argumentarea lucrării în fața comisiilor de finalizare master

Este etapa finală a activității întreprinse de masteranzii care au desfășurat și elaborat o disertație. Pentru aceasta este necesară o consultare atentă cu coordonatorul științific și pregătirea expunerii în fața comisiei cu multă minuțiozitate. Vizarea reușitei impune și o serioasă pregătire psihologică, alături de cea informațională și de cunoașterea subiectului lucrării.

La acestea, se adaugă pregătirea logistică concretizată în configurarea CD-urilor, a slide-urilor, a computerelor, tipărirea unor texte pentru handout-uri etc. Un aspect important din aceasta etapă este calibrarea temporală a prezentării și încadrarea în timpul alocat expunerii și răspunsurilor la întrebări. Relevantă este și anticiparea întrebărilor și pregătirea răspunsurilor. Există întrebări specifice acestei situații, care vizează opțiunea pentru tema tratată, bibliografia consultată, contribuția autorului, intențiile de viitor, ideile mai importante din cuprinsul lucrării și aplicabilitatea acesteia în economia reală și dezvoltarea universului teoretic etc.

Opiniile membrilor comisiei trebuie tratate cu mult discernământ, aprecierile se abordează fără exuberanță, iar eventuale critici, mai ales dacă sunt întemeiate, cu cumpătarea și eleganța necesară unei susțineri publice a disertației. Candidatul poate dialoga cu membrii comisiei, numai prin soliditatea pregătirii, cunoașterii temei și acuratețea argumentelor. Este bine să se practice informarea candidaților despre modul de desfășurare a activității de prezentare și susținere a lucrării, inclusiv prin asistarea la astfel de activități înainte de susținerea propriu-zisă.

Susținerea lucrării se face cu ajutorul unei prezentări electronice realizate de absolvent. Masterandul, înainte de data la care este programat să susțină lucrarea, va preda fișierul cu prezentarea pe un memory stick sau CD secretarului comisiei de licență, care va face o copie pe calculatorul din sala unde este programată susținerea.

Prezentarea conține un număr de maximum 15 slide-uri, din care primul este coperta, al doilea conține cuprinsul, cu titlurile capitolelor, iar celelalte slide-uri ideile principale din fiecare capitol al lucrării. Prezentării "Studiului de caz"/ Aplicației i se va rezerva cel mai mare număr, 6 – 8 slide-uri.

Timpul efectiv alocat pentru susținerea lucrării este de maxim 15 minute.

După susținerea acesteia de către student, se alocă 5 minute pentru formularea întrebărilor din partea membrilor comisiei de licență.

După răspunsurile prezentate de student la întrebările adresate, comisia de licență are abilitatea de a face discuții, aprecieri și analize critice pentru lucrarea prezentată.

În evaluarea lucrării de licență și a prezentării acesteia, se vor lua în calcul următoarele criterii:

- Nivelul conținutului științific al lucrării;
- Capacitatea de sinteză și gradul de coerență al informațiilor inserate în lucrare;
- Valoarea și relevanța surselor bibliografice;
- Optimizarea structurii prezentate;
- Metodologia de cercetare utilizată și valoarea rezultatelor obținute;
- Capacitatea candidatului de a prezenta cursiv și convingător argumentele lucrării;
- Capacitatea candidatului de a răspunde corect la întrebările comisiei de licență.

Se recomandă:

- Să nu se citească prezentarea de pe slide-uri;
- Să nu se utilizeze elemente de grafică ce nu sunt conectate la conținutul lucrării sau

nu prezintă valoare științifică;

- Să nu se facă exces de efecte sonore și de animație în cadrul prezentării în PPTx;
- Focalizarea expunerii pe tema abordată, fără introduceri și explicații colaterale;
- Ținuta și atitudinea comportamentală trebuie să fie corespunzătoare importanței momentului de susținere a unei disertații.

Bibliografie selectivă

1. Brătianu, C., Vasilache, S.,(2008), *Elaborarea, redactarea și susținerea lucrărilor de licență și de masterat*, Editura Universitară, București;
2. Chelcea, S. (2007), *Cum să redactăm o lucrare de licență , o teză de doctorat, un articol științific*, Comunicare.ro, București;
3. Enăchescu, C. (2005), *Tratat de teoria cercetării științifice*, editura Polirom, Iași;
4. Nechita, V. (2007), *Cum elaborăm lucrarea de licență și disertația de masterat. Ghid practic*, editura EcoPrint, Satu Mare;
5. Zaiț, D., Spalanzani, A. (2006), *Cercetarea în economie și management. Repere epistemologice și metodologice*, Editura Economică, București.

